

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ

Důvod: 490/2000 - n.m. / p.o.

26.04 PhDr. Alena Nosková
Prohlášení

TAJNÉ

Výtisk číslo: 25

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

54

Č. j.: inf. /03224/ 54
Počet listů: 10
Počet výtisků: 27
Den vydání: 17. ledna 1989

OBSAH

Informace o událostech dne 16.1.1989 na Václavském náměstí v Praze

/zpracováno ve spolupráci s oddělením státní administrativy ÚV KSČ/

- Příloha 1. Doplnění vnitrostranické informace č.53 o událostech ve dnech 13.-15.ledna 1989 o příčinách a charakteru zranění osob po zákroku bezpečnostních orgánů dne 15. ledna 1989
- Příloha 2. Seznam osob předvedených na MO VB Václavské náměstí dne 16. 1. 1989
-

Informace o událostech dne 16.1.1989 na Václavském náměstí v Praze

Představitelé tzv. nezávislých iniciativ /Charta 77, České děti a Nezávislé mírové sdružení/ pokračovali dne 16. 1. 1989, tj. v den 20. výročí sebeupálení Jana Palacha v již započatém konfrontačním kursu a stupňování nátlaku na státní orgány. Zorganizovali kladení kytic u sochy sv. Václava na Václavském náměstí. Krátce po 15 hodině se u ní utvořila skupina sedmi osob, mezi nimiž byli mimo jiné Alexander Vondra a Jana Petrová, představitelé Charty 77 a Nezávislého mírového sdružení v černém oblečení. Petr Placák položil kytici z boku pomníku, bezprostředně po něm se o to pokusily Jana Petrová a Jana Sternová. Všechny tři kytice byly přítomnými příslušníky odebrány. Byla na nich připevněna ozdobná stuha se státní trikolorou s nápisy "Janu Palachovi Nezávislé mírové sdružení", "Janu Palachovi - nezapomínáme - Charta 77" a "Janu Palachovi České děti". Všichni jmenovaní byli zadrženi.

V průběhu zákroku příslušníků VB se shromáždilo v prostoru kolem sochy sv. Václava a Domu potravin asi 300 osob. Tento dav se postupně rozrostl asi na 700 osob. V uvedeném prostoru pak bylo v době od 15.30 do 15.45 hodin zadrženo 13 hlavních organizátorů této protispolečenské provokační akce a následně předvedeno na MO VB. Jednalo se například o Alexandra Vondru, Janu Petrovou, Danušku Němcovou, Otakara Veverku, Petra Placáka, Janu Sternovou a další. Ve stejnou dobu byl zadržen a předveden na MO VB také Václav Havel. Vzhledem k tomu, že Veverka a Petrová fyzicky napadali příslušníky, bylo proti nim důrazněji zakročeno. Shromážděný dav přitom skandoval "svoboda", "fuj", "gestapo". Rychlým a rozhodným zákrokem pořádkové jednotky se podařilo tuto skupinu osob za pomoci vodních stříkačů vytlačit do přilehlých ulic a posléze rozptýlit. V 17.00 hodin byl v prostoru Václavského náměstí obnoven klid a veřejný pořádek, v 18.50 hodin byla obnovena individuální doprava.

V průběhu bezpečnostního opatření dne 16. 1. 1989 bylo předvedeno na MO VB 26 osob, 4 z nich byly pro nedostatek důkazů propuštěny bez opatření /viz příloha č. 2/. Václav Havel byl zajištěn

podle § 23 z. č. 40/74 Sb. a o dalším postupu bude rozhodnuto v průběhu jeho zajištění. V nemocničních zařízeních požádaly o lékařské ošetření 2 osoby, které uvedly, že k jejich zranění došlo při zákroku bezpečnostních orgánů na Václavském náměstí.

Z informace jihomoravského KV KSČ dne 17. 1. 1989 vyplývá, že podobná akce k připomenutí výročí sebevraždy Jana Palacha se měla konat i v Brně. Začátkem demonstrace měla být odpolední mše v kostele na Minoritské ulici. Pokračováním měl být pochod na náměstí Svobody a demonstrace tam. Vybízely k tomu rozhlasové stanice Svobodná Evropa a Hlas Ameriky. Dne 16. 1. 1989 se mše v 15.30 hodin uskutečnila. V kostele se nacházelo cca 50 lidí, kteří očividně nepatřili mezi věřící. Jednalo se o normální mši dle programu bohoslužeb. Po jejím skončení /kněz se o Palachovi vůbec nezmínil/ věřící odešli, skupina asi 50 osob se vydala směrem k centru města. Nikdo se k nim nepřidal. Ještě než došli k náměstí Svobody, skupina se rozpadla a rozešla. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo. Zásah pořádkových sil nebyl nutný. Na Hybešově pomníku byl zjištěn nápis "Palach". Nebyla prokázána souvislost výskytu nápisu s výše uvedenou akcí.

X

Doporučuje se předat informaci krajským /městským/ a okresním /obvodním/ výborům strany a oddělením ÚV KSČ spolu s vnitrostranickou informací č. 53.

Doplnění vnitrostranické informace č. 53 o událostech ve dnech 13. - 15. ledna 1989 o příčinách a charakteru zranění osob po zákroku bezpečnostních orgánů dne 15. ledna 1989

Protispolečenských akcí dne 15. ledna se zúčastnilo cca 1200 až 1500 občanů a většina z nich byla ve věku od 18 do 25 let. V průběhu akce byly použity pořádkovými jednotkami mírnější prostředky /obušky, slzné granáty a vodní stříkače/. Na oddělení VB bylo předvedeno 117 osob. Dále bylo kontrolováno 403 čl. občanů. V nemocničních zařízeních požádalo o lékařské ošetření 9 osob, z toho je 7 důchodců /6 žen a 1 muž/. V 5 případech došlo ke zranění davem lidí po zákroku VB, ve 2 případech došlo ke zranění použitím vodního stříkače. Jedné osobě byl proveden výplach očí po zasažení slzným plynem a v dalším 1 případě není dosud jednoznačně vyjasněno, zda došlo ke zranění po zásahu příslušníků nebo davem.

Ošetření bylo poskytnuto:

- 1/ DRÁBOVÁ Božena, nar. 6. 4. 1921, bytem Praha 10, Průběžná 6, důchodkyně - sražena davem lidí po zákroku VB - zlomenina chirurgického krčku a hlavice pravé pažní kosti a zlomenina krčku pravé stehenní kosti, byla hospitalizována, zranění je hodnoceno jako těžké
- 2/ KLIMPLOVÁ Antonie, nar. 11. 2. 1919, bytem Praha 4, Bránická 21, pracující důchodce, uklízečka Dětský dům - poražena davem lidí po zákroku VB - zhmoždění a povrchní odřenina čela a zhmoždění těla hrudní kosti, po ošetření předána do péče obvodního lékaře
- 3/ KRASNICKÁ Marie, nar. 1906, důchodkyně, bytem Praha 10, Tukladská 1 - sražena davem - odřeniny v obličeji, zhmoždění levého ramenního kloubu a přetržení šlachy na malíku pravé ruky, ponechána v ambulantní péči kliniky

- 4/ PROKOPOVÁ Růžena, nar. 17. 8. 1909, bytem Praha 1, Kozí 12, důchodkyně - poražena davem lidí - zlomenina krčku pravé pažní kosti, vykloubení hlavice pažní kosti, odřenina čela, přivezena na chirurgickou kliniku FN pod Petřínem a tam hospitalizována. Zranění je hodnoceno jako středně těžké
- 5/ BECHYNĚ Antonín, nar. 1922, bytem Ústí nad Labem 353, zam. TONASO Neštěmice - sražen davem - zlomenina ruky v předloktí, ošetřen na chirurgické ambulanci ÚNZ Praha 9, odeslán do péče UNZ v bydlišti
- 6/ Ing. ŠORMOVÁ Marie, nar. 30. 9. 1943, bytem Praha 9, Žandovská 15, zam. MS ČSÚ Praha 1, Maislova 15 - poražena proudem vodního stříkače - ošetřena na ambulanci, odlomení nosní kůstky, tržná rána na nose, povrchní oděrky obličeje a obou kolen, po ošetření propuštěna a předána do péče obvodního lékaře
- 7/ ŠTÁDLEROVÁ Anežka, nar. 13. 2. 1916, bytem Praha 9, Na pokračí 13, důchodkyně - poražena proudem vodního stříkače, ošetřena a hospitalizována na chirurgické klinice FVL UK, komplikovaná zlomenina pravé pažní kosti, povrchní odřeniny obličeje a levého kolena, předpoklad léčení několik týdnů
- 8/ CHALOUPKOVÁ Maria, nar. 1944, bytem Praha 6, Slovenského národního povstání 7, zam. Praha 1, cukrárna Příkopy - zasažena slzným plynem. Proveden výplach očí, po ošetření propuštěna. Zranění je hodnoceno jako lehké

9/ ŠAROCH Jindřich, nar. 7. 9. 1929, bytem Praha 3, Baranova 10, invalidní důchodce - přivezen na chirurgické oddělení nemocnice Na Františku - otřes mozku, prasklina lebeční klenby v pravé temenní a týlní krajině. Hospitalizován, zranění je středně těžké, jeho příčina se vyšetřuje

Seznam osob předvedených na MO VB Václavské náměstí
dne 16. 1. 1989

1. ČERMÁK Libor, nar. 5.12.1967, bytem Nýrsko, Vančurova 681,
bez OP - podezření z přečinu podle
§ 6a, z. č. 150/69 Sb.
2. DROBNÝ Josef, nar. 20.7.1946, bytem Praha 4, Hlavatého
663, podezření z přečinu podle § 6a,
z. č. 150/69 Sb.
3. FIALA Jiří, nar. 10.1.1937, bytem Praha 4, Kukučínova 4,
podezření z přečinu podle § 6a,
z. č. 150/69 Sb.
4. GARAJ Daniel, nar. 16.11.1959, bytem Praha 6, Šimonova
1101, podezření z přečinu podle § 6a,
z. č. 150/69 Sb.
5. HAVEL Václav nar. 5.10.1936, bytem Praha 2, Engelsovo
nábřeží 78, zajištěn ve smyslu § 23,
z. č. 40/74 Sb. O dalším postupu bude roz-
hodnuto v průběhu zajišťovací lhůty.
6. HOLEČEK Bořislav, nar. 20.6.1961, bytem Žatec, Fučíkova
340, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr.
čin podle § 202 tr. z. , zadržen podle
§ 75 tr.ř.

7. JAROŠ Lubomír, nar. 24.11.1967, bytem Praha 10, Francouzská 106, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr. čin podle § 202 tr.z. , zadržen podle § 75 tr.ř.
8. KRATOCHVÍL Václav, nar. 20.11.1946, bytem Praha 2, Pod Karlovem 4, propuštěn bez opatření
9. LAŠTOVIČKA Vojtěch, nar. 4.7.1961, bytem Praha 3, Biskupcova 57, propuštěn bez opatření
10. LESCHTINA Jiří, nar. 20.10.1956, bytem Praha 6, Svornosti 8, propuštěn bez opatření
11. MÜLLER Julius, nar. 3.3.1960, bytem Praha 4, Klírova 1917, podezření z přečinu podle § 6a, z.č. 150/69 Sb.
12. NĚMCOVÁ Danuška, nar. 14.1.1934, bytem Praha 2, Ječná 7, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr. čin podle § 202 tr.z. , zadržena podle § 75 tr.ř.
13. NĚMEC David, nar. 29.5.1961, bytem Praha 2, Ječná 7, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr. čin podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.
14. PENC Stanislav, nar. 28.2.1970, bytem Praha 4, Vycpálkova 972, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr.čin podle § 202 tr.z. , zadržen podle § 75 tr.ř.
15. PETROVÁ Jana, nar. 16.9.1966, bytem Rychnov nad Kněžnou, Dobruška 411, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr. čin podle § 202 tr.z. , zadržena podle § 75 tr.ř.

16. PLACÁK Petr, nar. 8.1.1964, bytem Praha 3, Chelčického 6, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr. čin podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.
17. PTÁČEK Marek, nar. 19.6.1970, bytem Praha 10, Hradešínská 30, zahájeno tr. stíhání-obvinění pro tr.čin podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.
18. STERNOVÁ Jana, nar. 6.3.1921, bytem Praha 7, Heřmanova 3, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr.čin podle § 202 tr.z., zadržena podle § 75 tr.ř.
19. STEJNOCHER Václav, nar. 1.11.1960, bytem Mirotice 1, okr. Písek, podezření z přečinu podle § 6a, z.č. 150/69 Sb.
20. SVOBODA Jiří, nar. 20.10.1946, bytem Ostrava, gen. Janka 1156, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr.čin podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.
21. VAVŘÍKOVÁ Jitka, nar. 17.4.1951, bytem Praha 5, Belušova 1829, propuštěna bez opatření
22. VEVERKA Otakar, nar. 27.8.1956, bytem Praha 4, Na hřebenech 11, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr. čin podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.
23. VONDRA Alexandr, nar. 17.8.1961, bytem Praha 5, U zámečnice 4, zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr.čin podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.

24. ZAHRADNÍK Jan, nar. 23.5.1964, bytem Praha 1, Rytířská 26,
podezření z přečinu podle § 6a, z.č.
150/69 Sb.
25. ŽÁČEK Josef, nar. 26.5.1951, bytem Praha 5, Janáčkovo
nábř. 51, zahájeno tr. stíhání, obvinění
pro tr.čin podle § 202 tr.z., zadržen
podle § 75 tr.ř.
26. ŽÁK Tomáš, nar. 22.2.1969, bytem Praha 4, Koterská 26,
zahájeno tr. stíhání, obvinění pro tr.čin
podle § 202 tr.z., zadržen podle § 75 tr.ř.

Osoby předané vyšetřovateli městské prokuratury:

1. LÖW Leoš, nar. 6.6.1972, bytem Praha 3, Na Jarově 42,
urážka veřejného činitele
2. NOVÁK František, nar. 10.4.1956, bytem Jinočany, Jiráskova
130, urážka veřejného činitele
3. VEJRAŽKA Vít, nar. 24.9.1956, bytem Praha 10, Jakutská 12,
urážka veřejného činitele